

хронометраж, зустрічна перевірка документів, взаємний контроль документів, хронологічний аналіз господарських операцій, співставлення документів, які відображають операції з документами, які їх обґрунтовують, зіставлення документів, які відображають дані про той обсяг робіт, який необхідно виконати і фактичне виконання.

Список використаних джерел

1. Сутність і порядок розробки виробничої програми підрозділу [Електронний ресурс] // Режим доступу до статті: <http://chitalka.org/article.php?book=32&article=1222>
2. Бізнес-план розвитку сільськогосподарського підприємства: Навчальний посібник / В.І. Дробот, В.П. Мартянов, М.Ф. Соловійов, А.В. Токар та інш..-К.: Мета, 2003. – 336 с.
3. Доманчук Д. П. Організація і планування розвитку рослинництва / [Д. П. Доманчук, К. Б. Волощук, Л. М. Двойнос та інші] - Організація виробництва і підприємницької діяльності в сільськогосподарських підприємствах: практикум. – за ред. Д. П. Доманчука. - Кам'янець-Подільський, 2002. - 187 с.

Крижанівський Володимир Володимирович,

студент навчально-наукового інституту бізнесу і фінансів спеціальності

8.03060101 «Менеджмент організацій і адміністрування (за видами економічної діяльності)» Подільського державного аграрно-технічного університету, м. Кам'янець-Подільський

Науковий керівник: к.е.н., доцент Гоголь Т.В.

СПЕЦИФІКА УПРАВЛІННЯ ВИРОБНИЧИМ ПОТЕНЦІАЛОМ ПІДПРИЄМСТВА В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Перехід України до ринкових відносин багато в чому залежить від функціонування матеріальної основи економіки – підприємства. На рівні

підприємства створюється суспільний продукт та надаються відповідні послуги, тобто фактично існування підприємств забезпечує існування усієї економічної системи держави як такої.

Формуванню потенціалу підприємства до сьогодні не приділялося належної уваги. Лише в умовах кризи як внутрішньої, так і глобальної, створилась ситуація, за якої потрібно якомога меншими зусиллями добиватися поставлених цілей. Терміни “потенціал”, “потенціальний” означають наявність у будь-кого прихованих можливостей, що ще не проявилися, або хисту до діяльності у відповідних сферах.

Сьогодні чи не основним завданням на підприємстві є формування чіткого бачення проблеми та шляхів її вирішення. Агропромисловий комплекс несе відповідальність не тільки за економічний розвиток держави, але й за набагато важливіше питання – продовольчу безпеку. Отже, розвиток виробничого потенціалу цього сегменту економіки є достатньо важливим. В силу певних факторів, що притаманні лише сільському господарству застосувати наробки з даного питання, які використовуються в промисловості не тільки не доцільно, а й навіть неможливо. Проте повністю відкидати досягнення управління виробничим потенціалом не потрібно.

Проблематичність вирішення завдання полягає в тому, що робота в сфері сільського господарства обмежена часом і не може бути цілодобовою і круглорічною у всіх галузях. Також проявляється залежність виробництва від кліматичних умов. Тобто, на відмінну від промисловості, аграрії не можуть повністю бути впевнені в кінцевому результаті. Незважаючи на це, необхідно максимально збалансувати всі чинники для досягнення найвищих можливих показників. [1]

Виробничий потенціал – це можлива потенційно ефективна організаційна система управління ресурсами і виробничими потужностями підприємства при здійсненні виробничої діяльності. Особливістю виробництва в АПК є те, що продукцію необхідно не тільки виростити, але й зберегти до переробки, або до певного технологічно обґрунтованого моменту. Для того, щоб визначити

недоступні на сьогодні можливості сільськогосподарського виробництва на Хмельниччині, необхідно проглянути статистичну звітність. Такий ресурс як земля має свої обмеження і протягом останніх 16 років не зазнав особливих змін. Площі окремих культур збільшились за рахунок скорочення інших. Як і раніше основне місце займають зернові. Зросли площі під технічними культурами. Натомість зменшились площі під кормовими культурами. Загальний валовий збір основних культур зріс завдяки використанню новітніх технологій і мінеральних добрив. По зерну ми маємо зростання на 37 % (2011 р. у порівнянні з 1995 р.) а за останній 2012 р. цей показник склав 85 %. [3, с.102].

Галузь тваринництва переживає не найкращі часи. Великі тваринницькі комплекси замінені на малі, і лише останнім часом спостерігається тенденція до укрупнення в цій сфері. Це саме в принципі можна сказати й про рослинницьку галузь. Починаючи з 1995 р. поголів'я ВРХ скоротилось майже в 4 рази з 1020 тис.гол. в 1995 р. до 257,6 тис. гол. в 2012 р. Поголів'я свиней скоротилось в двічі з 678,6 до 301,3 тис.гол. відповідно. Поголів'я кіз і овець зменшилось зі 182 до 26,2 тис. гол. за той же період часу. Це можна пояснити низькою рентабельністю виробництва при невеликих його обсягах. Більш високорентабельним виявилось розведення птиці. Про це свідчить збільшення виробництва продукції птахівництва. Поголів'я птиці зросло з 4102,3 тис.гол. до 6594,1 тис. гол. за аналогічний період [3, с.121].

Аналізуючи зміни виробництва ми можемо більш чітко бачити потенціал тієї чи іншої сфери. Основною проблемою для АПК є відсутність чітких фінансових гарантій з боку держави, адже частина продукції виробляється завдяки дотаціям з бюджету. Відсутність чітких норм пов'язаних з реалізацією продукції як на внутрішньому, так і на зовнішньому ринку, теж ускладнює покращення кінцевого результату. Одним зі шляхів підвищення виробничого потенціалу АПК є більш чітке планування обсягів виробництва. Як показала ситуація з зерновими, зібравши великий врожай аграрії не мали де його зберігати. Малому і середньому виробнику не по кишені будівництво великих елеваторів. Окрім

того, будучи мобільним і самостійним в своїй діяльності, він вирощує те, що користується попитом. Відповідно його асортимент може змінюватись.

Значне місце у формуванні потенціалу займає визначення регіональних ресурсів і розробка перспективних напрямків розвитку з врахуванням нових ринкових умов. Однією з проблем на шляху до цього стала невідповідність методологічних підходів і методичних засобів тим ринковим умовам і новим механізмам управління, а також інформаційно-аналітичному забезпеченню [2, с.316].

Дослідження останніх років в області формування і використання виробничого потенціалу АПК виявили ряд протиріч: дотепер у вчених немає єдності думок про визначення категорії “виробничий потенціал”, структуру і зміст складових елементів; відсутній єдиний підхід до вибору показників для проведення рейтингів сільськогосподарських підприємств, що робить останні досить формальними. Виробничий потенціал доцільно розглядати як внутрішні можливості АПК по виробництву продукції, що характеризуються наявністю, складом, якістю системно збалансованих на технологічній, інноваційній, інвестиційній, інформаційній і організаційній основі ресурсів і ефективністю їхнього використання.

На основі вище викладеного бачимо, що суть управління виробничим потенціалом в АПК полягає в систематичному підході. Необхідно нарощувати відстаючі галузі тваринництва за рахунок використання продукції рослинництва. Так можна уникнути на перших порах перевиробництва і зменшити затрати малих і середніх аграрних формувань на зберігання. Необхідно створювати централізовані кооперативи по зберіганню зернових. Так господарства вийдуть з залежності від структур, що прагнуть монополізувати ринок і диктувати свої умови. В сферах, де продуктивність вийшла на високий рівень, необхідно тепер боротись за зменшення собівартості продукції, що дасть змогу бути більш конкурентоспроможним на ринку як внутрішньому так і зовнішньому.

Список використаних джерел

1. Діброва А.Д. Удосконалення державного регулювання сільськогосподарського виробництва в Україні/ А.Д. Діброва//Економіка АПК. – 2009 №7 – с.44-50
2. Луцків О.М. Використання виробничого потенціалу в умовах конкурентного середовища // Проблемы развития внешнеэкономических связей и привлечение иностранных инвестиций: региональный аспект. Сборник научных трудов. Донецк: ДонНУ, Часть 1. – 2003. – С. 315-317
3. Макаренко Н.О. Управління виробничим потенціалом підприємств в сучасних умовах / Н.О.Макаренко // Вісн.СНАУ: Суми. 2011.вип 6/2. - С.62-69. сер. «Економ і менеджмент»
4. Статистичний щорічник Хмельницької області за 2011 рік.- Хмельницький, 2012. – 443с.

Латківська Катерина Анатоліївна,

студентка навчально-наукового інституту бізнесу і фінансів спеціальності 8.03060101 «Менеджмент організацій і адміністрування (за видами економічної діяльності)» Подільського державного аграрно-технічного університету
Науковий керівник: к.е.н., доцент Покотильська Н.В.

ПРОЦЕС УПРАВЛІННЯ ВИРОБНИЦТВОМ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ПРОДУКЦІЇ

На всіх етапах розвитку одним із основних напрямів є виробництво сільськогосподарської продукції, а обґрунтування заходів щодо його стабілізації і підвищення ефективності є загальнодержавним завданням.

Актуальність проблеми ефективності управління виробництвом сільськогосподарської продукції за сучасних умов виходить на перше місце серед інших важливих проблем. Вирішення та реалізація таких проблем – це формування реального добробуту населення країни, підвищення її продовольчої безпеки.